

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Radka Čihulková
Téma práce:	Hlasová rekognice a fonetická identifikace mluvího
Rozsah práce:	194 828 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	22. března 2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka pro účel předložené diplomové práce zvolila originální předmět zkoumání, který doposud nebyl komplexně zpracován. Ve vztahu k hlasové rekognici absentují podrobnější analýzy zabývající se jejími specifiky, neboť pozornost byla doposud věnována zejména rekognici podle vzhledu, jejíž výskyt byl významně frekventovanější. V současnosti vlivem rozvoje moderních technologií a nárůstem trestné činnosti, již se pachatelé dopouštějí v kyberprostoru, se prostor pro použití hlasové rekognice, jakož i fonetické identifikace mluvího značně rozšiřuje. Zkoumání otázek týkajících se správného použití těchto metod a rizik souvisejících s jejich nedostatky a omezeními, je proto nepochybně přínosem.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost zvoleného tématu spočívá v jejím interdisciplinárním charakteru. Jeho zpracování vyžaduje znalosti nejen z oblasti trestního práva procesního, nýbrž i kriminalistiky, forenzní fonetiky a audioexpertizy. Diplomantka pracuje s pestrou škálou tuzemských i zahraničních pramenů, tyto konfrontuje s vlastními poznatky a názory, na jejichž základě formuluje návrhy de lege ferenda. Použité metody odpovídají předmětu zkoumání (analýza s prvky syntézy, komparace).

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce logicky a přehledně členěna do deseti kapitol, úvodu a závěru. Úvodní kapitoly jsou věnovány terminologii (pojem a klasifikace rekognice, odlišení hlasové rekognice od rekognice podle vzhladu), jakož i historii hlasové rekognice jako důkazního prostředku v soudním řízení. Následně je pozornost zaměřena na jednotlivé fáze provádění hlasové rekognice za současného zdůraznění úskalí tohoto důkazního prostředku, jež plynou z aspektů právních a psychologických. Druhá část práce se zabývá charakteristikou a způsobem provádění audioexpertize, konkrétně parametry zkoumání lidského hlasu, možnostmi využití audioexpertize, a dále důkazy jejím prostřednictvím získanými. Předmětem poslední kapitoly je analýza nynější praxe, a to nejen ve vztahu k audioexpertize, ale i hlasové rekognici. V závěru autorka předkládá úvahy *de lege ferenda* týkající se jak praktické, tak teoretické roviny.

4. Vyjádření k práci

Celkově práci hodnotím jako zdařilé zpracování zvoleného tématu. Předložená práce podává nejen teoretický základ hlasové rekognice s akcentem na její problematické aspekty, nýbrž i návrhy *de lege ferenda* napomáhající lepšímu uchopení a reglementaci tohoto institutu. Za všechny analyzované otázky lze příkladmo zmínit otázku novelizace ust. § 104b trestního řádu s ohledem na specifika hlasové rekognice a přijetí jednotné metodiky pro její provádění, obligatorní účast znalce z oboru forenzní fonetiky při prvotním výsledku poznávajícího, výběru hlasů do rekogniční sestavy, a dále i při samotném provádění rekognice, zrovnoprávnění rekognice podle modelů s rekognicí *in natura*, či posílení nástrojů k ověření věrohodnosti poznávajícího. Ocenit je třeba též konfrontaci teoretické části práce s praktickými poznatky získanými ze strany státních zástupců, soudců, znalců a dalších osob participujících na současné praxi, jakož i získání perspektivy na základě komparace se zahraniční právní úpravou a praxí. Lze uzavřít, že předložená práce jak po stránce formální, tak i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka deklarovaný cíl práce, a sice „ <i>podrobit komplexní kritické analýze způsoby a prostředky, jež umožňují identifikovat mluvčího, zpravidla pachatele, na základě hlasu tak, aby byl</i>
--------------------	--

	<i>podán nejen jejich teoretický souhrn za současného předložení návrhů de lege ferenda, ale aby byla nastíněna i jejich praktická realizace, včetně, nikoli však vyčerpávajícího, přehledu reálného počtu prováděných případů během poslední dekády“; splnila.</i>
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje znaky plagiátorství, samostatnost při zpracování byla dodržena. Z automatické kontroly podobnosti předložené práce v systému theses.cz plyne, že byla identifikována shoda se 40 dokumenty, přičemž míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 3%. Nalezené shody se týkají především názvů odborných informačních zdrojů a citací textů. Na základě kontroly podobnosti provedené systémem Turnitin byla zjištěna shoda se 146 zdroji, čímž byla generována celková podobnost 41%, nicméně kromě zdroje č. 1-3 je míra podobnosti se zdroji nižší než 1%. Pokud jde o zdroj č. 1, nalezená shoda se týká studentské vědecké a odborné činnosti autorky. U zdroje č. 2 a 3 se nalezená shoda týká především citací literatury. Lze tedy konstatovat, že diplomantka postupovala při tvorbě práce lege artis.
Logická stavba práce	Předložená práce má logickou strukturu (viz výše)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou korektně a průběžně na ni odkazuje. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, z kterého plyne, že autorka pracovala s přibližně 100 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, využívá i zahraniční literaturu (zejm. anglo-americké provenience). Formátování práce je jednotné, autorka aplikuje platnou citační normu ISO 690.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce jak z hlediska rozsahu, tak po stránce obsahové splňuje, a místy dokonce přesahuje požadavky na zpracování diplomových prací.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafické zpracování práce je na vysoké úrovni.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce prošla pečlivou technickou redakcí, písmařské nedostatky v podobě chybějících písmen, teček nebo závorek se vyskytují jen minimálně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby necht' se diplomantka vyjádří k právní úpravě hlasové rekognice v trestním řádu de lege ferenda.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 22. dubna 2024

JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
oponentka diplomové práce